1871. III. évfolyam. 59. szám. Csütörtök, márczius 23.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz. Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Védrendszerünk érdekében.

.·.) Abban, ugylátszik, a kormány élén álló férfiak általában egyetértenek nálunk, hogy eljátszott nagyhatalmi állásunkat nem fegyveres kézzel fogjuk a jövőben kivivhatni, hanem monarchiánk iparának, közgazdaságának fejlesztése által. És ezt a magyar-osztrák birodalom lakóinak nagy többsége egész készséggel is irja alá.

Csakhogy ahoz, hogy a birodalomnak vagyoni jóléte gyarapodjék, szükséges, hogy pénzügyi állápotai is kedvezőbbé váljék.

A baj gyökeres orvoslása végett mindenelőtt azt kell kipuhátolni, miből eredett az, s csak akkor orvosolhatjuk azt kellő sikerrel.

Ki tagadhatná, hogy a birodalomnak pénzerejét felülmuló védrendszere volt az, mely az államadósságokat s a közadót nemhogy apasztotta volna, de azt minden évben tetemesen növelte.

Hogy ezen változtatni kell minden áron, ezt belátta mindenki; ugy azt is, hogy a védrendszer gyökeres javitáson nem ment át.

Volna ugyan már Lajtán innen és tul honvédségünk, s ha kezdeményezésül, szoktatóul azt is jónak tarthatjuk, szeretjük azt csupán átmeneti hidnak tartani, miután a régi rendszert nem lehete előbb kiktiszöbölni, mig az ujabb által nem pótoltatik s teljesen nélkülözhetővé válhatik.

Csak a közelmultba kell tekintenünk s a német-franczia hadjáratból vennünk példát, hogy belássuk, vajon a közös katonai vagy a honvédelmi rendszer-e az, mely czélszerübb és kevesebb költséggel járó?

Mig vasuthálózatok nem szelték át a birodalom területét, az állandó katonaságnak volt értelme; de most, midőn veszély esetében egyegy hadsereg könnyen összevonható és mozgósitható, nem szükséges, hogy annyi ezer meg ezer munkás kéztől osztassék meg az állam

Nekünk már tapogatóznunk sem szükséges, hogy valamely ujabb védrendszert aláljunk. Ott van a poroszok rendszere, mely tényleg bizonyságot tesz arról, hogy lehet béke időben minél nagyobb takarékosság mellett oly véderőt fejteni ki, mely háboru esetében tulnyomó szám mal állhasson ki a csatatérre.

Nekünk a porosz szomszéd rendszerét kell tanulmányoznunk, mégpedig időhaladék nélkül, a véderőt teljesen honvédelmi rendszerre épitve.

Azt mondja talán valaki, hogy ily átalakitása véderőnknek elégületlenséget szülne a közös hadsereg ama részénél, mely a katonásdinál egyebet sem tanult s melynek szerint a katonai pálya kenyérkeresetmód. — Ilyenek mai időben nagyon kevesen lehetnek. Nincs oly valóban tudományosan képzett tiszt, ki a polgári életben tehetségének megfelelő tisztességes állásra igényt ne tarthatna; a közvitézek szintén a földmivelést gyakorolják s ha szabadságoltatnak, bizonnyal képesek lesznek szorgalmuk után élelmüket megkeresni smagaknak anyagi jólétet szerezni.

Minden évben lehetne két-három hónapon át fegyvergyakorlatokat tartani s csak bizonyos — a belbéke fentartására mulhatlanul szükségeknek látszó bizonyos számu katonaságot tartani fegyverben s a többit hazabocsátani, hogy az állampénztárát ne terheljék. Az összes véderőnek pl. lehetne ⅓ ada fegyverben bizonyos hónapokig, részint a belbéke fölötti őrködésre, részint fegyvergyakorlatokra. Midőn ezeknek meghatározott szolgálati idejük letelnek, szabadságoltatnának s a pihenő kétharmadnak egyik fele vonatnék be hason czélból. Ily fölváltási rendszer mellett aztán háromszorta kevesebbkiadássallehetend ugyanannyi hadsereget élelmezni és fizetni mint addig, vagyis a birodalom véderejére jelenben kiadot pénzösszeggel háromannyi katonaságot, illetőleg honvédséget lehet föntartani.

Hiszen mi ugysem követünk, s nem is követhetünk, hóditási politikát, tehát örökösen fegyverben álló hadseregre semmi szükségünk. A poroszéhoz hasonló rendszer mellett képesek leszünk mi oly véderő kifejtésére, mely a monarchiát a külveszély ellen megoltalmazni mindenkor képes lesz.

Kormányunk eléggé nyilvánosan üzte külügyi politikáját és a közelebb lejárt háboru folyamában is osztottuk, mint most is, teljesen osztjuk a külviszonyokra vonatkozó semleges magatartását; de óhajtandó, hogy miután a küldolgokba beavatkozni óvakodik, egész figyelmét, törekvését belereje növelésére forditsa most, midőn arra ideje van.

A véderő megalapitására nézve legjobb előkészitőiskolaa népnevelés. Czélszerüen berendezett iskolát minden faluba, hol az ész s a szív képeztessék. Vajha egyetlen helységnek se hiányoznék ily neveldéje! Nagyobb helységekben szükséges lenne tornázóhelyiségeket és lövöldéket fölállitani, hogy midőn az illető hadköteleteles majdan a honvédséghez behivatik, a hadfinak szükséges testgyakorlatokban s a lövészetben már némi jártassága legyen. Ily módon kevesebb idő alatt lesz az ujonez tökéletes katonává képezhető, s hamarabb szabadsági állományba kerülvén, az állampénztárnak nem válik oly hosszu ideig terhére.

Amennyi tömérdek összeget eddig a régi állandó véderő föntartása igénybe vett, ugyanannyit czélszerübben beosztva részben a népnevelésre, részben véderőnkre fordithatunk, s több sikert fogunk aratni ugy a békében, mint — ha ellenünk által oda szorittatunk — a harczteren is!

— **Bécs**, márczius 22. A Károly Lajos vaspálya a már kifizetett kamatokon fölül 6⅜/10 frtot ad vészvényeseinek, miután az összbevétel 8%-ra rug.

— **A testvérfővárosok** rendezésére kiküldött enquête hetes bizottsága tegnapelőtt a rendőrség függőben hagyott kérdésével foglalkozott. A bizottság többsége Ribáry javaslatát fogadta el (voltak még javaslatok Szentkirályi és Gerlóczytől), mely szerint „a rendőrséget a fővárosokban— a statutarius jog fentartásával ez ügyben is—„fővárosi rendőrség" nevezet alatt az állam saját közegei által fogja kezelni. A fővárosi rendőrségről még ez évfolytán egy külön törvény fog rendelkezni. Addig a két város rendőrsége jelen szervezetében marad. Lesz egyébiránt kisebbségi votum is.

A főispáni intézményt a többség elfogadta. Szentkirályi Andorffy és Gerlóczy indokolt külön véleményt jelentettek be.

A városi képviselők választását illetőleg egészen a Pest városi bizottság által kidolgozott törvényjavaslatban megállapitott eljárás fogadtatott el, azon eltéréssel, hogy reklomacziókra és igazolási kérdésekre egy 8 tagból álló igazolási bizottság ajánltatik főispán elnöklete alatt, — továbbbá inditványoztatik, hogy a választók összeirására a közgyülés egy bizottságott küldjön ki, mely egyszersmind a választásokat is vezesse. A képviselők választása kerületenkint eszközlendő, és pedig akkép, hogy egy-egy kerület 25-nél kevesebb vagy 50-nél több képviselőt nem választhat. A kerületek beosztása a népesség aránya szerint történik. A képviselők hat évre választatnak; minden harmadik évben fele kilép, s uj választás rendeltetik el. Az első három év után a sors határozza el, hogy mely tagok lépjenek ki. Később mindig azok lépnek ki, kik már teljes 6 évet töltöttek a képviselőtestületben. A kilépők ismét választhatók. A szavazás titkos, minden kerületben egyszerre történik.

Ki lesz a debreczeni főispán?

— Ez olyan kérdés, mit félve, remegve a jövő felett tesz papirra az ember.

Hanem beszélik, suttogják már uton-utfélen. —

S habár nem tetszik is az embernek, mégis kénytelen hozzászólani.

Kivált meg, ha épen ujságiró az ember, köteles a tényeket sorozni, szellőztetni a hireket, tisztázni az eszméket, a fogalmakat.

Isten látja lelkünket, hogy épen nem vagyunk szerelmesek a városi uj szervezetről szóló törvénybe és épen a városi főispáni méltóságba.

Ezen uj állomás a jobboldali kormány vivmányai közé tartozik.

Hajdan csak a megyéknek voltak főispánai; és a királyi városok, bármily alárendelt helyzetben voltak is, távolról sem irigyelték a szerencsét a megyéktől.

Mert, habár voltak is diczéretes kivételek, a főispánok majdnem ugyanugy, mint a királyi biztosok a királyi városokban, az önkormányzati jog biztositékait nem egyszer megnyirbálták.

Hanem, ugy látjuk, hogy még a fővárosok sem szabadulhatnak meg azon szerencsétől, mi a többi királyi városra ráméretett, hogy tudniillik főispáni gyámkodás alá kerüljenek.

Régebben még beérték volna a kormányközegek azzal, ha ugy nevezett királyi főpolgármester tolatik a királyi városok nyakára.

Hanem a mi kormányunk még a királyi czim mellett sem meri a városok ügyei feletti felügyeletet polgármesterekre bizni, mert bizonyosan fél, hogy a „polgármester" bármenyire királyi legyen is, első polgárrá képzelvén magát, a felelé kacsingatás kötelmeitől mentnek érezheti magát; a mikor aztán a miniszteri mindenhatóság tönkresilányulhat bizonyos ideig, mig tudniillik el nem kergettetik a magát első polgárnak érző kormányi megbizott.

Tehát, az egyenlőség elvénél fogva, ugy a megyéknek, mint a királyi városoknak főispánokat ajándékoz a kormány! . .

És pedig az is hallik, hogy a kormány körökben azon szabadelvü(!) nézet uralkodnék, hogy a polgári elemből válogattatnának ki a főispánok a kir. városok részére.

Tehát nem kellene félnünk, hogy grófot, vagy bárót kapunk főispánul!

Ez is jó, ha jobb nincs.

Veszély idején mindig két kézzel kell fogadni a kevésbé roszat!

Egyelőre tehát örvendünk, ha mágnás főispánnal nem szerencséltetünk; bár meglehet, hogy a kinevezendő polgárfőispán — lucus a non lucendo — sokkal több mágnási affectantiákkal birand, mint egynémelyik született törvényhozó! . . .

Megvallják bününket, hogy czikkünk elején személyeket akartunk megnevezni, kiket főispánokul vett szárnyára a hir.

Hanem ezuttal még hallgatunk a személyekről.

E futó czikkben is azonban jónak látjuk kifejezni azon véleményünket, hogy mi azt hiszszük, mikép ha a királyi városokra oly főispánok küldetnek, kik a városok vagyoni és társadalmi viszonyaival ismeretlenek, s mégis a „sic volo, sic jubeo" elvénél fogva erőszakkal akarnák keresztülvinni terveiket, melyeknek foganatositására állittatnak elő a kormány által, — bizony a városokban nagy darázsfészekre találnak!

Ugy, hogy ha már e keserü pohár: az uj rendezés, el nem mulik tőlünk, s dugába nem dől a kormány terve, valami isteni véletlen által: a kormány legjobban teszi mind magára, mind a városokra nézve, ha olyan férfiakat szemel ki főispánokul, kik a városi lakosság becsülését, szeretetét birják; a mellett a városi ügyek teljes ismeretének szinvonalán állanak. . .

Még czeknek is nehéz állásuk lesz a polgárság irányában. . .

Ha pedig idegeneket küld ki a kormány apostolokul: akkor bizony kemény lesz a harcz, — mely elébb-utóbb a kormány vereségével végződik!

Vederemo!

Külföld.

— **Napoleonnak** Vilhelmshöhéből elindulására vonatkozólag sok érdekes részletet közölnek a berlini lapok. Különvonattal indult ki az excsászár; s bár az elindulás ideje el volt titkolva, mégis nagyszámu közönség gyült össze a pályaudvarban, de csendesen viselte magát. Az excsászár a vilhelmshöhei kastélyból kiséretével nagyszámu kocsin tartá kivonulását, maga ő a német császár kocsijában ült. Baljan ült Kassel kormányzója Monts gr. tábornok, ki az excsászárt legfőbb parancs folytán a belgahatárig kisérte. Ugy a vihelmshöhei kastélynál, mint a pályaudvarban egy század katonaság volt kirendelve tiszteletőrségül, azonkivül lovascsapatok rendeltettek a közönség távoltartására. Az excsászár, a tiszteletére játszott porosz induló harsány hangjai közt lépett be a salonkocsiba. Egy szép virágcsokor dobatott be kocsijába, valószinüleg Bazaine marchall neje által. — Az excsászár részére rendezett tisztelgések olyanok voltak, minők uralkodó fejedelmeknek szoktak adatni.

Madrid, márczius 21. A király kijelenté a miniszereknek, hogy maradása tisztán az egész ország népességének szavazásától függ.

Berlin, márcz. 22. A „Norddeutsch Ztg." irja: Reánk nézve mindenekelőtt a legfőbb érdekü, hogy a párisi központi bizottság is keresztül akarja vinni a béke-szerződést; e szerint a dolgok további fejlődését nyugodtan nézhetjük.

London, márczius 22. A windsori palotában ma tartatik meg Louise herczegnő esküvője.

Flórencz, márczius 21. A lavina-ömlése miatt a mont-cenisi vasuton a forgalom fenakadt.

Bukurest, márczius 21. Harminczegy képviselő a kamarában községi és kerületi törvényt adott be, — mely az idegenekre, névszerint a zidókra nézve igen hátrányos lenne; utóbbiak közt e miatt nagy aggodalom uralkodik.

A hadikárpótlás mirefordithása. A franczia hadikárpótlást illetőleg a „Voss. Ztg." azt irja: hogy az egészen az 1815-diki hadikárpótlás példája szerint fog felhasználtatni. Mindenekelőtt a német birodalmi várak kiépitéséről gondoskodnak. Strassburg nagy elsánczolt táborrá alakittatik át, s Neu-Breisach, valamint Schlettstadt is megerősittetik; ugyszintén megerősittetik a fekete-erdei szorosokat is. Ellenben Marsal, Lützenstein és Lichtenberg lerontatik. Tetemes összeget fognak forditani part-erődítésekre, valamint az északkeleti csatorna kiépitésére. Uj épitkezéseket kezdenek Kielben és Wilhelmshafenben, Honruphaffban, Alsenben, Jasmunderben, Rügenben, stb. s az Ems torkolatainál. Végre az észak-német tengerészet s hajók számának szaporitása által erősittetnék s a rokkantak alapjára mintegy 100—120 millió fordittatnék.

Az uj Pontus-szerződés. Közelebbről közöltük a londoni conferenczia lefolyását, most előttünk fekszik a conferenczia jegyzőkönyve az 1856. marcz. 30. szerződés felett. A conferenczia jan. 17-től marcz. 14. hat ülést tartott. Az 5-ik ülésen marcz. 13-án irták alá Poroszország, Ausztria-Magyarország, Francziaország, Anglia, Olaszország, Oroszország és Törökország a következő szerz dést:

1. pont. Az 1856. marcz. 30. szerződés 11., 13. és 14. pontjai, valamint a magas porta és Oroszország között kötött és az emlitett 14-dik ponthoz csatolt egyezmény megszünnek és a következő pontok által helyettesittetnek:

2. pont. A dardanellák és a bosporus elzárásának elve, a mint azt az 1856. marcz. 30. külön egyezmény felállitá, fentartatik, valamint ő császári felsége a szultán azon hatalma, hogy az emlitett tengerszorosokat béke idején a barátságos és szövetséges hatalmak hajórajai előtt megnyissa, azon esetben, ha az 1856. márcz. 30. párisi szerződés határozatai teljesittetnek.

3. pont. A feketetenger nyitva áll, mint eddig, minden nemzet kereskedelmi hajóinak.

4. pont. A párisi szerződés 16. pontja értelmében felállitott bizottmány, melyben azon hatalmak minden tagja, melyek közösen aláirták a szerződést, egy küldött által van képviselve és a mely a Isaktschán alól szükséges munkálatok tervkészitése és kivitelével bizatott meg, hogy a Duna torkolatát, valamint a feketetenger parti részeit a homokzátonyok- és egyéb akadályoktól megszabaditsák, hogy ezáltal a folyam e része és a tenger emlitett részei legjobb hajókázható állapotba helyeztessenek, jelenlegi alakjában fenmarad. E bizottmány élete ujabb 12 évre, még pedig 1871. april 24-től 1883. aprilis 24-ig az ezen bizottság által Németország, Ausztria-Magyarország, Francziaország, Anglia, Olasz- és Törökország biztositása mellett kötött kölcsönös lejárati határidejéig állapittatik meg.

5. pont. Az 1856. mart. 30. párisi szerződés 17. pontja által felállitott folyam-bizottmány összeülésének feltételeit egy, a folyamhatalmak között létesitendő előleges egyezmény fogja megállapitani, anélkül, hogy ez által a három dunai fejedelemségre vonatkozó záradéknak praejudicálna és amennyiben az emlitett szerződés 17. pontja módositást igényelne, ez a szerződést aláirt hatalmak külön egyezményének tárgyát képezendi.

6. pont. Azon hatalmak, melyek a Duna e részének partjait birják, hol a vizesések és a vaskapu a hajókázás elé akadályokat gördítenek, fentartván magoknak a jogo az akadályok elhárítására nézve egyezségre lépni, elismerik a magas szerződő hatalmak azon jogát, hogy a munkálatok kivitelére kötendő adósság letörlesztéséig ideiglenes adót vessenek bármely lobogó alatt megjelenő kereskedelmi hajóra, melyek ezentul ebből hasznot vonnak és kinyilatkoztatják, hogy az 1866. párisi szerződés 15. pontja a folyam e részére nem alkalmaztatik az emlitett adósság visszafizetésére szükséges idő tartama alatt.

7. pont. Minden, az európai bizottmány által az 1856. párisi és a jelen szerződés kivitelérefelállitott épületek és beruházások továbbra is ugyanazon semlegességnek örvendenek, melynek oltalma alatt eddig állottak és a melyet a magas szerződő felek minden körülmények között jövőben is hasonló módon tiszteletben fognak tartatni. Az ebből keletkező előjogok előnyei a bizottmány összes kormányzati és mérnökszemélyzetére kiterjednek. Jól felfogva e pont határozatai semmiképen nem bántják a magas porta azon jogát, mely tulajdonképen területi joga, hogy mint eddig, hadihajókat küldjön a Dunára.

8. pont. A magas szerződő felek megujitják, és megerősitik az 1856. márczius 30. szerződés minden határozatát, valamint függelékeit is, a mennyiben a jelen szerződés által meg nem semmisittettek, vagy nem módositattak.

9. pont. A jelen szerződésnek ratificatión kell átmenni és a ratifikatiók hat hét alatt, — vagy ha lehetséges, még elobb kicserélendők.

UJDONSAGOK.

* **Az előfizetési összegeket kérjük ugy azok részéről, kik posta utján veszik lapunkat, mint a helybeli előfizetők által még e hó végéig beküldetni, hogy a lap küldése már április 1-én pontosan eszközöltethessék; mert felesleges példányokat nem nyomatunk. Posta utján legelőnyösebb s legolcsóbb postai utalvány mellett, helyben pedig legczélszerübb Telegdi K. Lajos és ifju Csáthy Károly könyvkereskedő uraknál fizetni elő!**

* **A Csokonai szoborra** kezeinkhez **Némethy Lajos** b.-ujfalui ref. lelkész ur 5 ftot adományozott.

* **Tornaügy.** Állásomból folyólag becses figyelmébe hozom a mélyen tisztelt közönségnek, — mint azt e lapok 55. számában már szabályszerüleg tudatni szerencsém vala, miszerint egyletünk f. év márt. 26-kán, **vasárnap** délután 3 órakor a ref. főiskola második termében „a módositott alapszabályok végleges megállapitása" tárgyában közgyülést tartand. — A kitüzött czél érdekében e héten a meghivók minden alapitó, pártoló s városi működőkhöz közbejöttömmel szétküldettek, s nem csak a tisztelt tagtársak, de minden, az oly igen nélkülözhetlen nevelés szempontból eléggé nem ajánlható, tornászat iránt melegen érző ügybarátok e közgyülésen tárt karokkal fogadott kedves vendégeink lesznek! — Isten velünk!

Debreczen, 1871. márcz. 23.

Varga Lajos,
elnök.

* **Azon postai sikkasztás**, melyről lapunk tegnapi számában szólottunk, ismét bizonyitja azon már nyilvánitott nézetünket, hogy a kezelési beosztásoknál követett rendszer helytelen. Az ilyen tetemesb károk, melyeket utóbb is az ország fizet meg, felrázhatnák már valahára a postai főigazgatóságot bureaukratikus csökönyösségéből, s a reform terére vezethetnék. A napokban Nyiregyházáról egy postajárulnok eltünt, egy másik megijedve azon roppant felelősségtől, melylyel a kezelési személyzet elégtelensége miatt az egyes egyén terhelve van, lemondott. Ime, ennyire jutottunk már a postánál. A postakezelési rendszabályok, most is mint ezelőtt a közönség előtt titokban tartatnak, mint a titkostársulatok dogmái, azonban annyi mégis tudomására jutott már a közön-

TÁRCZA.

Apácza és kegyenczné.

Regény a bécsi életből.

Irta: **Haffner Károly.**

(Folytatás.)

Az inas ajtót nyitott, s Erlenstein az előterembe lépett. E szalon azon parvenünek neges fényüzésével, s izlestelen elegánciájával feldiszitve, kik magokról az utczai sarat minden illatszerével nem képesek letisztitni.

Erre mindjárt belépett ő nagysága Prellersdorf a madame lakosztályaiból.

Nem szükség megjegyeznünk, hogy Preller valamint azon joggal nevezheté magát Prellersdorf (Prellersfalvi) mint Paulina madámenak. Az ügynök zömök teste tarka, kirivó szinü ruha kabátba volt burkolva, s fején gazdagon aranyal diszitett sapkát viselt.

„Szolgája Erlenstein ur!" üdvözlé vendégét hizelkedő könyedséggel. „Épen Achillesemet akarám megnyergelni hogy a Praterba kilovagoljak, a mint ön jeleutették. Természetes, hogy az üzlet a mulatságnál mindég előbb való, s azt hiszem, hogy önnek látogatását valami üzleti ügynek köszönöm."

„Mindenesetre."

„Tessék helyet foglalni. Ha szolgálhatok, örömest állok rendelkezésére.

Az ügynök egy nagy támlásszékbe vetette magát, s a bankár is helyet foglalt szemben vele.

„Mindenek előtt valami ujságot mondok, mi önt is ép ugy érdekli, mint sok más ezeret," kezdé Erlenstein. „Ma beszüntettem fizetéseimet.

„Ah, gratulálok!" felelé nevetve az ügynök. —

„Ön gratulál?"

„De hát hogy is ne? Az olyan házak mint az öne azért buknak meg, hogy felemelkedjenek."

„Az megeshetik. Most épen azért vagyok itt, mert önt akarom emelő rudnak használni."

„Az ügynök kerek arcza meglehetősen megnyult. Ugy tetszett neki, mintha a bukott bankár, zsebébe akarna nyulni."

„Az olyan embereknek mint mi vagyunk, nem szabad egymás előtt titkunknak lenni. Mert az árulás az ön részéről mindkettőnket veszedelembe döntne, én tehát egész nyiltan megmondom, hogy vagyonom legnagyobb részét elhallgattam vagy is azt politikai tekintetből el kellett hallgatnom.

„Értem?"

„Én a magyar pénzügyministeriummal kötöttem szerződéseket, annak nevezetes kölcsönöket adtam, a mi felől a mi kormányunknak mit sem szabad tudni."

„Még képes lenne a kormány önnek felségsértési pert akasztani nyakába, pedig az ostromállapot alatt még a lélegzet miként vételére is vigyázni kell, mert az elővigyázat a bölcseség szülő anyja."

„Most Magyarországon már kitört a belviszály. Görgei cselszövősködik Kossuth ellen, az állam gépezete elakad, s a magyar forradalom épen oly szomoru véget érhet, mint a mienk ért."

„És akkor Haynau és Windischgrätztől nem követelhet ön kárpótlást.

„Igy tehát meg kell menteni a mi megmenthető."

„Ez az én nézetem is."

„Kossuth jelenleg Debreczenben van, s most egy hamar nem is akar távozni onnan. Nem határozhatná el ön magát Prellersdorf ur, hogy Kossuthnál a legrövidebb idő alatt látogatást tegyen."

Az ügynök ugy felugrott, mintha az ördög csipte volna meg.

„A menykobe!"

„No ez mindenesetre hosszabb ut lesz, a práteri lovaglásnál, de ott egy ügynök 100 frtot, s még tán tobbet is kereshet."

„S fejét is vesztheti.

„Ön soha nem veszíti fejét. Itt van egy számokkal irt levél a kormányzóhoz, aztán a szerződés, és a meghatalmazás. Szerződésem csak három hóra szól, s ezen idő letelt. A kölcsön adott összeget tüstént kifizetik, mert jól tudom, hogy Kossuth jelenleg nagy tőkék felől rendelkezik."

„Igen, de bankjegyekben, mert a bankjegysajtó egy idő óta rendkivüli müködésben van."

„Pénzem aranyban, vagy angol bankjegyekben fizettetik visza, ugy szól a szerződés, s önnek ahhoz kell ragaszkodni. Mikor utazik ön."

Eddig az ügynök határozatlannak mutatta magát, mert a küldetés veszélyesnek tetszett előtte.

Azonban, mintha egy gondolat ragadta volna meg, arcza kipirult, s gyorsan átvette a bankár által hozott papirokat, s késznek nyilatkozott pár nap alatt utazni.

Mosolygott mint a róka, mely épen valakit megcsal.

E perczben megnyilt a mellékajtó, s drága csipkeruhában a madame lépett be.

„Erlenstein ur, — nőm!" mondá Preller nagy czeremóniával.

„Örvendek, hogy megismerhetem," mondá a bankár mosolyogva, „azonban más alkalmat kell fentartanom, hogy hódolatomat nyilvánithassam."

A mint a bankár ügynökétől, s volt kedvesétől távozott, s az utczára lépett, hogy kocsiba üljön, egy huszár szakasz lovagolt el mellette.

„Szolgája Erlenstein ur!" kiáltá annak vezetője mosolyogva, „Ha valami sietős utja nem lesz ismét Párisba, kérem legközelebb találkámat elfogadni, ön igen soká hitelezett nekem, de a ki soká hitelez, az még nem ajándékoz."

Erlenstein meglepetve tekintett a lovasok után, mert Tannenheim hadnagy volt az, ki őt üdvözlésével ugy megijesztette.

(Folytatása következik.)

ségnek, hogy arról, miszerint a postánál a bureaukratikus szellem még mindig virágzásban áll, meggyőződhetett. A postai sikkasztás nálunk Magyarországon napirenden van. Mi oka ennek? Azt nem nehéz megmondani. A postahivatalnokok oly nyomorultan fizettetnek, hogy e hivatalokra, tisztelet a kivételnek, igen sok pályavesztett egyén, mint végmenedék helyre ajánltatja magát, s a legtöbb esetben a felügyelethiány, s a fizetés csekély volta a bukás indokai. — A sikkasztás egyik előmozdító oka a kezelési személyzet elégtelensége, és mig a kezelési személyzet számát folytonosan reducálják, addig a fogalmi személyzetet kénytelenek növelni, hogy legyen kinek felvenni a naponta előforduló esetekben a jegyzőkönyveket. Több személyzetet a kezeléshez s kevesebb jegyzőkönyvet kell felvenni. Az, hogy a személyzet szaporitására nincs pénz, nem érv, mert a mostani esetnél elsikkasztott összegből is lehetett volna, nehány jó hivatalnokot tisztességesen dijazni. — Sajnáljuk, hogy terünk nem engedi hosszabban foglalkozni a postaügygyel, mert egész lapokat tölthetnénk meg azon hiányokkal, melyekben postaügyünk szenved, s adandó alkalommal csakugyan vissza is térünk e kérdés részletesb fejtegetésére.

* **Szini Károly** 1867. óta egymásután ontja különböző hirlapjait a közönség közé a fővárosból; emlékezünk, midőn egyszerre 4, mondd: négy politikai lapnak volt felelős szerkesztője, de kautiót soha sem szeretett tenni, s egymásután tiltattak be lapjai, a mikor ő, mint a szabadsajtó mártyrja lépett elé. Az a különös természete is megvan, hogy ő az országgyülés egyik pártjához sem akar alkalmazkodni, maga képez egy pártot, melyet legeslegszélsőbb balnak lehetne nevezni. Mindezt pedig csak azért emlitjük fel, mivel közelebb ismét egy uj lapot küldött be hozzánk — mutatványul, czime: „Pesti ujság" politikai napi lap, csupán apróbb hireket közöl, s e tekintetben szerkesztésétől nem lehet megtagadni az elevenséget; azonban van már nekünk egy olcsó és ügyesen szerkesztett napilapunk az Áldor „Gyors postá"-ja, melylyel a Szinié nem is versenyezhet.

* **Mennyi egy billió.** Egy olvasónk azon kérdéssel keresett meg bennünket, hogy a milliárd is billió közötti különbség felől világositsuk fel, miután sokan e két számfogalmat összezavarják. — Nem is csoda, mert e számok a közéletben, sőt még az országok költségvetéseiben is alig fordulnak elő. A milliárd ezer milliót tesz. leirása ez 1.000,000.000, tehát tiz számjegyből áll, ezután következik a tizedes számrendszerben a tizezer millió = 10.000,000,000 ezután a százezermillió = 100.000,000,000 s végül a millószor millió, vagy is a billió, mi már 13 számjegygyel iratik le, igy 1,000.000.000.000. Ez azonban már oly rettenetes nagy összeg, hogy ilyen összeg soha semmi féle földi számitásban nem fordult még elő.

* **Beküldetett szerkesztőségünkhöz a** „Hód-mező-vásárhely" társadalmi uj hetilap mutatványszáma. Nem szeretünk senki, annyival inkább irodalmi vállalat felett előre, vagy az első tekintet után pálczát törni, de — be kell vallanunk, — hogy ez uj lap megindását épen H.-M.-Vásárhelytt nem látjuk okadatoltnak, először is, mert ott van már az Ábrai lapja, mely hasonlóképen a közügynek ajánlotta fel hasábjait s czélja mellett eddig szilárdan és szabadelvüen is küzdött, de nem helyeselhetjük e lap megindását másfelől azért sem, mert ez — mint az előttünk fekvő számból kitünik, — aligha tud megállani az irodalom szinvonalán, s csupán egyes pártérdekeknek szolgál, a mennyiben már most is legtöbbet foglalkozik önmagával, s még a mellett polemiát indit a „Vásárhelyi közlöny" ellen. Kuriosumból még azt is megemlitjük, hogy e lap ujdondásza igy mutatja be magát a mutatványszámban: „Puff! ihol vagyunk ni!.." Ujdondász vagyok! Ez aztán közérdekü!

* **Felkerettünk**, hogy hozzuk tudomásra a közönség érdekében, hogy a vasuti postán a levelek és más posta küldemények meddig adhatók fel. Utána járatván a dolognak, most tudatják, hogy szekérpostai küldeményeket, mint csomagok, pénzeslevelek, d. e. 11½ óráig, d. u. 1 órától ¾ 3-ig, este 6 órától 8¾ óráig, közönséges leveleket pedig azontul még ¼ óráig lehet feladni. Az idő a vasuti óra szerint számittatik, — mely rendesen 15 perczczel később jár a toronyóránál.

* **A czegléd-uteczai külváros** levő ugynevezett czigány kut igen elárvult állapotban van, ugy hogy köztéren, levén könyen szerencsétlenség is történhetik a kávák hiányossága miatt. Az illető utczabiztos már jelentést tett a kapitányi hivatalnál a megigazittatás végett. Helyesen.

* **Hová lett az aranyóra?** Egy helybeli urnőnek távol lakó édes anyja küldött ajándékba értékes arany női órát, arany lánczczal, szép tokban; a küldemény becsomagolva meg is érkezett szerencsésen; épen vendégek voltak a háznál, kik előtt a férj nem akarta felbontani a csomagot, de az urnő kérésére azt megtevé, s mi volt a tokban? — semmi. Hová lett az óra és láncz? azt senki sem tudja. Megvizsgálták a tokot, s ugy találták, hogy egyik pecsét fel van törve. Azonnal táviratoztak a küldőhöz, honnan az a válasz jött, hogy az óra és láncz valósággal feladatott a postára. Hová lett hát az arany óra?

* **Mi az ára egy ezüst kanálnak?** A tegnap emlitettük ellopott ezüst kanál már csakugyan megkerült, még pedig negyedik kézből. A kis tolvajok eladták azt egy hasonlóképen apró üzletembernek, 23 krajczárért. Ez már egy másiknak 1 frt 40 krért adta el, végre a negyedik kéz, honnan aztán előkerült 2 frt 50 krt adott érte. A mint látszik, minél több kézen ment át, annál közelebb jutott eredeti ára felé. Az apró tolvajok megbüntettettek.

A kath. autonomia ügye.

(A pesti kongressusból.)

Annak idejében tudósitottuk olvasóinkat a kath. autonomiai gyülés ujabb megnyitásáról, azóta is folytonosan gyüléseknek az illetők, tanácskoznak óriási lassusággal, de semmi oly nevezetesebb mozzanat nem történt, mely lapunk szük terén különösebb figyelemre lett volna érdemes.

Mint tudjuk, a gyülés tagjaiból 27-tes bizottság volt kiküldve, mely hosszas és titkos ülésezései után bemutatá a világnak a magyarországi katholikus egyház önkormányzatának tervben levő szervezetét; azonban e bizottságban ellenzék is támadt, mely külön javaslatot készitett, s mindegyik főbb elveiről mi is szólottunk.

E bizottság többsége a papság pártja, mely megáltalkodottan ragaszkodik a papság középkori politikájához, s az egyházi önkormányzatban a „szent" atyáknak adna nagyobb befolyást; a kisebbség szabad elve, hogy az egyháztagok rendelkezzenek az egyház ügyében.

A két javaslat felett folyt eddig a meddő vita, s márcz. 21-ike volt az a szerencsétlen nap, melyen az emlitett munkálatokra elhatároztatott a végleges szavazás.

A kongressus 163 képviselője közül szavaztak 150-en, a többség 96, a kisebbség 54 szavazatot nyert. Távol volt 13.

Tehát a többségnek nyert pere van. Ennek aligha örül más ember a hazában, mint azok, kik oda szavaztak.

A kisebbség elnyomatott. de az eszme él.

Országgyülési tudósitás.

A képr.-ház ülése márt. 22.

Elnök: Somissich P.

A kormány részéről: Tóth V.

Napirend: A községi tvjavaslat tárgyalása. A jegyzőkönyv hitelesitése után elnök bemutatja a beérkezett irományokat. Ghyczy K. miután a ház nem határozatképes, a jelenlevőket megszámláltatni kivánja. Megtörténik, s mert 434 igazolt képviselő közül csak 83, mondd: nyolczvanhárom volt jelen, az ülés 10 perczre felfüggesztetett, — noha 9 óra helyett fél 10-kor nyittatott meg. Ujból megnyilván az ülés, elnök felszólitja a képviselőket, hogy tartsák meg saját határozatukat s jelenjenek meg annak idejében, különben kénytelen lesz a névsort felolvastatni. (Helyeslés.) Pavlovics I. interpellálja a pénzügyminisztert, igaz-e a horvát lapok azon hire, hogy Rauch b. volt horvát bánnak 60,600 forint lett utalványozva számadási kötelezettség mellett, a mit azonban nem teljesitett. Ha igaz, mi okból maradt el a számadás, s szándékozik-e a kormány az állam netáni követelését Rauch ingó és ingatlan vagyona lefoglalása által biztositani. Kiadatik a miniszternek.

Felvétetik a napirend.

A tegnap letárgyalt törvjavaslatok harmadszori olvasásban végleg elfogadtatnak, s alkotmányos hozzájárulás végett — átküldetnek a főrendekhez.

Ezután folytattatik a községi javaslat feletti vita. Schwarcz Gyula: Felszólitja a kormányt, hogy ne csak a községi javaslatot vonja vissza, de revideálja a kissebbség értelmében a megyei törvényt is, mert egyiknek sem lesz jó hatása. Ő szivesen látná, ha a kormány a területrendezést is azonnal eszközlésbe venné. Miután azonban minderre kiáltás nincs, pártolja a kisebbség véleményét.

Nehrebeczy Sándor: Bővebb indokolás után, melyben az előterjesztett javaslatt gyakorlati előnyeit bizonyitá, pártolja a többség javaslatát.

B. Nyáry Gyula főrendiházi jegyző áthozza a főrendiház izenetét, mely szerint az Eszterházyképtár megvételéhez a főrendek hozzájárultak. Tudomásul vétetik.

Folytattatik a tárgyalás.

Gonda László: A kisebbségi véleményt pártolja. A kormány eddig abban tünt ki, hogy végre nem hajtható törvényeket alkotott a legfontosabb kérdésekben. A jelen községi törvény szintén e kategoriába tartozik, azért azt nem pártolhatja.

Latinovics Vincze. Miután a virilis szavazatokat s a „justice administrativ" elvét helyesli, mert csakis elméleti szempontból lehet ellenvetéseket hozni fel, mig gyakorlati szempontból előnyös, el is fogadja általánosságban a törv. javaslatot, csak a százharminczhat és százharminczhetedik §-sokhoz fog módositást benyujtani. E §§-ok a pusztáknak községekbe s a községeknek rendezett tanácsu vagy mezővárosokká alakulásnak módositásáról szólnak. Elfogadja a közp. biz. többségének véleményét.

Szólottak még az ügyhöz Gubodi S. Zichy N., Hofmann P.

Tisza K. szigoru logikával czáfolja az előtte szólott jobboldali képviselők érveit, a baloldal élénk tetszése közt tartott beszédje után iditványt ad be, hogy mondja ki a ház, miszerint a községek rendezéséről szóló törvény csak akkor lép életbe, midőn az urbériséggel rokon természetü birtokviszonyok megszünte tése a hübériség maradványainak eltörlése czéljából szükséges törvények is megalkotva lesznek, mely iditvány a részletes vita végeztével tárgyaltatik.

A törvényjavaslat általánosságban elfogadtatik. —

Délutáni posta.

— Berlin, márczius 21. A párisi központi bizottság meghatalmazottakat küldött Brüsselbe. A központi bizottság s a versaillesi kormány közt megkisérlett kompromissum hallomás szerint meghiusult. — A német csapatoknak hazavonulása felfüggesztetett.

— Versailles, márczius 21. A nemzetgyülés ülésterme előtt 6 ágyuüteg van felállitva, a város falainál szintén ágyuk helyeztettek el. Az ülés megnyitásával Grévy a felkelést merényletnek nevezte, — Majd indit-ványoztatott, hogy a ház egy bizottságot nevezzen ki a kormány támogatására, mit Picard az összes miniszterium nevében elfogadott, mire az egyhangulag el is fogadtatott. Párisból érkezett nemzetőrtisztek igérik, hogy a nemzetőrség legközelebb felfog lépni a lázongók ellen. Párisban az élelmiszerek ára érzékenyen emelkedik.

A „Debreczen"
ere leti

MAGÁNTÁVIRATAI.

= **Páris, márcz. 22. A nemzetgyülés Glais-Bizoint küldötte mint megbizottat a központi bizottsághoz, alkudozás végett. Egy kiáltványban a nemzetgyülés felszólitja a népet és polgárságot, hogy legyenek erélyesen segitségre. Chanzy tbk. még mindig fogoly. Sok párisi Brüsselbe menekül. Az egyes kerületekben a nemzetőrség a megfelelő területek oltalmazására szervezkedik. A központi bizottság mind a franczia banktól, mind Rothschildtól 5–5 milliót kivánt, s azok 1½ milliót adtak is.**

= **Berlin, márcz. 23. Az elbocsátott nemzetőrség parancsot kapott, hogy készen tartsa magát a berukkolásra.**

Nyilt tér.

A m. k. keleti vasut menetrende.

N.-Várad—Kolozsvár.

N. Várad indul 4.40 d. u. — 4.48 reggel.
Kolozsvár érk. 10.28 este — 1.54 d. u.

Kolozsvár—N.-Várad.

Kolozsvár indul 4.45 regg. — 10.51 d. e.
N.-Várad érk. 10.37 d. e. — 8.12 este.

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről márcz. 23-ról.

Arany . . 5 frt 85 kr. | Ezüst . . 122 frt 25 kr.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLAH KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Ürgenyilasi földek árvereztetése.

A nagyesere alatti földekből f. év tavaszán a 4-ik forduló, vagyis a h.-pályi, és m.-pircsi utközt levő 317 hold fog osztás alá kerülni. Ezen szántóföldek két évi használatra, 2 holdas részletekben azonnali készpénz fizetés mellett nyilvános árverésen fognak a tekintetes tanács f. évi 1583. sz. a. kelt végzése nyomán a legtöbbet igérőnek kiadatni, mely, a **folyó márczius hó 30-dik napja**, azaz **csütörtök reggeli 9 órakor a h.-pályi utfelen** megkezdendő, s következő napokon folytatandó nyilvános árverésen való megjelenésre a bérleni szándékozók ezúton meghivatnak.

Kelt Debreczen márcz. 22 1871.

Laky Lajos.
tanácsnok

123 2—6 **Tüdös József.** m. k.
számvevő.

Hirdetés.

Az ugynevezett széna magazinnal fekvő hizlaló 500 darab sertésre, hozzá való magtár- és étető készletekkel minden órában haszonbérbe kiadandó, közelebbi tudósitás nyerhető

Kohn Móricz urnál

118 2—3 Szt-Anna uteza 2268. szám. a.

Eladó szőllő.

A boldogfalvai kertben a második járáson, kitünő nemes gyümölcsfákkal ellátott, s legjobb karban levő két kapa szőllő a hozzá megkivántató szüretelő edényekkel szabad kézből eladó.

Értekezhetni a Czegléd-uteczai kisajtónál 2615. sz. a. **Csuka László** tulajdonossal. 105 2—6

Eladó luczernás. 964—4

A czegléd-uteczai faraktárhoz közel, négy köblös **majorsági luczernás föld** mely sertés hizlalónak is forditható, szabad kézből eladó, értekezhetni N.-Csapó uteczán **317. sz. a.** a tulajdonossal.

Kiadó lak.

Kis-Várad uteza elején az uteczára három szoba, konyha és kamara kiadó. Értekezhetni ugyanott 2096. számu háztulajdonossal. 95 6—6

Eladó 3 malom.

Együtt vagy egyenként eladó a Jéger-féle 3 malom kis-péterfián. Értekezhetni iránta miklós-uteczán 2052. sz. a. tulajdonos

104 3=3 **Pálffy Ferenczczel.**

Pályázat.

Néhai boldog emlékü Nagy József végrendeletének b. alatti pontja értelmében végrendeletileg hagyományozott kegyes czélu alapitványi összeg e **folyó évi kamatai** a külföld tudományos intézeteit meglátogatni ohajtó s tényleg hivatkodó **lelkészek és tanárok** részére levén kiadandók; felhivatnak azon **lelkészek és tanárok**, kikez alapitványból való segélyzéshez jogigénynyel birnak, miszerint annak bizonyitásával: hogy magyar születésüek, ref. valláson, és hogy a felsőbb tudományokat debreczeni főiskolákban végezték; továbbá: hogy a **németnyelvet tudják**, a francziát pedig értik, — kellőleg felszerelt kérvényeiket **f. évi april 20-ig** a tiszántuli ref. superintendensi hivatalhoz adják be.

Debreczen, 1871. márczius 19.

Bodossy Pál
a Nagy József alapitványi bizottság jegyzője.

120 2—3

Eladó birtokrészek.

Néh. Özv. Szőke Sándorné örökösei vagyonuk u. m. piacz-uteczai 2136. számu ház utánavaló földével, a szécsényi kertben 5½ kapa szőllő, a paczon régi 2 — most 3 boglyás kaszáló eladó. Értekezhetni piacz-uteczai 2136-ik számu háznál

117 2—3 **Trocsányi Lajosnéval.**

Hirdetés.

Néhai **Zakar János** hagyatékához tartozó, hatvan-uteczai kerti 1147□ ölet tevő 1000 aft értékü, nagy pajta épülettel, s szüretelő edényekkel ellátott szőllő, folyó 1871. évi april 4-én d. u. 2 órakor, a helyszinén tartandó birói árverésen elfog adatni. Bánom pénz 200 aft. A többi feltételek alulirotnál megtudhatók.

Debreczen, 1871. martius 8.

Mészáros József
tanácsnok.

106 2=3

Figyelmeztetés!!

Magát szamtalanszor igazolt. s tekintélyes orvosok bizonyitványai által ajánlot gyógyszerekre

Dr. Miller Mohanövénynedve

meglepő jó hatásu szer. **mell-** és **tüdő** betegeknek, **folytó-köh**, továbbá gyermekeknél **köhhurut** (szamárhurut) ellen.

Egy tégely ára használati utasitással együtt . . . — 50 kr.

Dr. Miller jeles görcs elleni balzsamja

minek jótékony hatását **gyomorgörcs**, **gyomorgyengülés** és **szélbajokban** még semmi óvszer felül nem multa.

Egy nagy üveg ára használati utasitással . . . . 1 frt 50 kr.
Egy kis „ „ „ „ . . . . — 80 „

Ezen kitünő óvszerek **valódi minőségben** kaphatók.

Stenczinger Károly,
füszerkereskedésében Debreczenben.

110. 2—24

Köszönő és ajánló levél.

Kelves kötelességemnek tartom dr. Miller urnak nyilvánosan és igazsághüen köszönetet mondani, **jeles görcselleni balzsamjáért**, miután ezen kitünő szer által, több éveken keresztüli gyomorbaj szenvedésemtől szabadultam meg, visszanyervén előbbi jó egészségemet, — nemkülömben ugyanez illeti őt jeles készitménye **Mohanövénynedvéért** is, a mit családom tagjainál gyakrabban alkalmazván kitünő gyors és jó hatását mindenkor bebizonyitotta; minélfogva ezen gyógyszereket mindenkinek a legmelegebben ajánlom.

Kelt Bukarest sept. 20-án 1870.

Bibescó J.
ezredes.

A „Viktoria" magyar biztositó társaság vezérügynöksége

tisztelettel jelenti, miszerint tek. Borsos Ferencz ur a társaság debreczeni főügynökségének képviseletétől f. évi marczius 5-ik napján visszalépvén, az, ugyanaz naptól kezdőleg

tek. Csanády Ödön urra

ruháztatott át.

Kelt Pesten, 1871. márcz. 5.

Galgóczy János. **Polyák Béla.**

Hivatkozva a „Viktoria" magyar biztositó társaság pesti vezérügynökségének fentebbi közzétételére, s ugyancsak e vezérügynökségnek részemre nyert felhatalmazásánál fogva

Jablonczay Kálman urat 97 5—6

e főügynökségi czég képviselésére magam mellé szerződtettem, és igy alolirottak a társaságnak: Bihar, Szabolcs, Szathmár és Ugocsa megyékre, s egyszersmind a Hajduvárosok és Nagy-Kunság területeire a

debreczeni főügynökséget

átvettük.

Tisztelettel kérjük fel a t. cz. közönséget, biztositásaiknak az általunk képviselt társaságnáli eszközlésére.

Biztosit pedig a társaság

a) tüzveszély ellen,
b) jégverés ellen,
c) vizen és szárazoni utazó javakat,
d) eszközöl emberélet biztositást, elhalálozás után, vagy életben fizetendő tőkékre, nyugdijakra sat.

A dijak legmérsékeltebben számitvák, szerencsétlenség esetében, gyors és méltányos kártérités garantiroztatik, bővebb felvilágositásokat a főügynökségi iroda „főtér 1859. Szilágyi intézet," valamint a vidéki ügynökségek legkészségesebben szolgáltatnak.

Debreczen, 1871. martius 5-kén.

Csanády Ödön. **Jablonczay Kálmán.**

Debreczen, 1871. Nyomatja Telegdi L. betüivel Szilágyi M. (Széchenyi-utcza 1814. sz. a.)